

Kertomuksia sosiaalityöstä
- Opiskelijoiden puheenvuoro

Terveyden edistämisen
kehittämispäivät 13.1.2010

Jenni Kehus & Sanna Lähteinen,
Lapin yliopisto

Puheenvuoro pohjautuu:

- Opiskelijoiden ennakkotehtäviin (lokakuu 2009)
- Ryhmämuotoisuutta koskeva selvitystyö (Kehus & Lähteinen tulossa 2010)
- Keskustelut lehtoreiden & opiskelijoiden kesken (lokakuu 2009, tammikuu 2010)
- Omat pohdinnat, selvitystyön aikana virinneet ajatukset

Ryhmämenetelmien pilotti

- Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen (Poske) Lapin toimintayksikkö ja Lapin yliopiston sosiaalityön laitos käynnistivät syksyllä 2009 ns. ryhmätyömenetelmienpilotti
- Opetus- ja tutkimusklinikan konkretisoimista
- Tavoitteena on vahvistaa ryhmämenetelmiin liittyvää koulutusta sekä kehittää eri tavoin uutta mallia käytännön jaksolle, jolloin tarkoituksena on, että opiskelija pääsee tutustumaan käytännön sosiaalityöhön ja ryhmän käyttöön sosiaalialan työssä
- Toiminnasta pysyvää

Mukana olevat opiskelijat

- Ryhmämenetelmien pilotissa mukana kuusi opiskelijaa aineopintojen käytännönopetusjaksolla (marras-joulukuu 2009):
  - Milla Nelimarkka-Asunmaa, Utsjoen kunnan sosiaalitoimi
  - Kaisa Parkkinen, Kemijärven kaupungin sosiaalitoimi
  - Ari Rahko, Rovaniemen kaupungin maahanmuuttajatoimisto
  - Sari Vitikka, Iin kunnan vanhuspalvelut
  - Jenni Kehus & Sanna Lähteinen, Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen Lapin toimintayksikkö

Opiskelijoiden ennakkokäsityksiä ryhmistä ja sosiaalityöstä:

- Ryhmiä ei ehkä hyödynnetä sosiaalityössä riittävästi
- Vertaisryhmät (myös netissä olevat ryhmät), sosiaalinen tuki ja yhteisösosiaalityö tärkeää
- Ryhmä tuottaa erilaisia näkökulmia asioihin
- Ryhmään osallistuminen voi olla valtaistava ilmiö asiakkaan elämässä

-
- Haastaa nykyajan individualistista ajattelua
  - Opiskelijoilla kokemusta erilaisista ryhmistä: liikunta- ja harrastusryhmät, nettiryhmät, opiskelijajärjestöt jne.
    - Mitä erityispiirteitä esimerkiksi vammaisuus, vieras kieli tai kulttuuri voi tuoda ryhmätoimintaan?
  - Ryhmämenetelmien kehittämistarpeet
  - Kiinnostusta ryhmien havainnointiin, tutkimiseen ja ryhmien ohjaamiseen osana käytännön jaksoa

Opiskelijoilla heränneitä kysymyksiä

- Mitkä ovat ryhmän toiminnan tavoitteet?
- Mitkä ovat ryhmätoiminnan edut ja haitat?
- Mitkä ovat ryhmien käytön rajoitteet, onko niitä?
- Mikä on asiakkaiden motivaatio osallistua ryhmämuotoiseen työskentelyyn? Miten asiakasta voisi motivoida?
- Mikä on sosiaalityön suhde ryhmiin?

Kartoitus ryhmämuotoisuudesta Rovaniemellä

- Selvitystyö marras-joulukuun 2009 aikana haastattelemalla Rovaniemen kaupungin sosiaalialan työntekijöitä lastensuojelussa, aikuissosiaalityössä, työvoiman palvelukeskuksessa ja perhepalvelukeskuksessa
- Haastattelujen tarkoituksena on ollut selvittää:
  - millä tavoin ryhmämuotoisuutta nykyisin hyödynnetään
  - minkälaisia kokemuksia siitä on sekä
  - minkälaisia toiveita, tarpeita ja ideoita ryhmien käyttöön työntekijöillä on
- Yhteensä 9 haastattelua, joissa 34 työntekijää

Selvityksen tuloksia

- Moniammatillisuus ja verkostotyöskentely ovat läsnä sosiaalialan työssä jatkuvasti
- Ryhmämuotoista asiakastyötä on vähän sosiaalialan työssä; yksittäisten työntekijöiden varassa, hankkeiden puitteissa toimivia ja kolmannen sektorin tuottamia
- Sosiaaliohjaajat ja perhetyöntekijät käyttävät enemmän ryhmiä työmenetelmänä kuin sosiaalityöntekijät. Osa sosiaalityöntekijöistä ei koe, että ryhmät olisivat osa heidän toimenkuvaansa.
- Osalla sosiaalityöntekijöistä on selkeä halu kehittää ja käyttöönottaa myös ryhmämuotoista asiakastyöskentelyä sekä saada sen tueksi koulutusta

Pohdintaa ryhmämuotoisuudesta...

- Mitä sosiaalityö on? Miksi ryhmämuotoinen sosiaalityö olisi tärkeää? → Vaikuttava sosiaalityö!
- Miten organisaatio antaa tilaa ryhmämuotoiselle asiakastyölle? Tai miten se voi rajoittaa sitä (esim. tilaaja-tuottaja -malli)? Onko eroa pienellä kunnalla ja isolla kaupungilla?
- Ryhmämenetelmien käyttöönotto voi vaatia työn tekemisen opettelua uudelleen, uusien taitojen omaksumista, menetelmällistä kehittelyä – myös antoisaa, voimaannuttavaa ja työssäjaksamista lisäävää!
- Työntekijöillä tulisi olla uskoa itseensä ja omaan osaamiseensa